

Finansdepartementet
(Kun avgitt digitalt på www.regjeringen.no)

Deres referanse: 20/2767
Vår referanse: 2021/7
Dato: 07/01/2021

Høringsuttalelse – forslag til ny lov om opplysninger om bærekraft

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 30. oktober 2020 med høringsnotat av Finanstilsynet om forslag til ny lov om opplysninger om bærekraft.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. Vi skal bidra til å styrke gjennomføringen av menneskerettighetene, særlig ved å gi råd og fremme anbefalinger til Stortinget, regjeringen, Sametinget og andre. Høringsuttalelser er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet.

NIM ønsker gjennomføringen av de to forordningene i norsk rett velkommen. Forordningene vil kunne bidra til å gjennomføre Paris-avtalen, FNs bærekraftsmål og ikke minst FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper. De to sistnevnte omhandler i særlig grad næringslivets, inklusive finansinstitusjoners, menneskerettighetsansvar. Etterlevelsen av dette ansvaret er en bærekraftsfaktor i begge EU-forordningene.

NIM har ikke noe syn på lovtekniske valg ved gjennomføring av forordningene, men antar at lovens, og forordningenes, faktiske innhold kan synes noe utilgjengelig for berørte institusjoner og foretak som ikke har spesifikke fagressurser. Det vil kunne fremstå som uklart for de berørte virksomhetene hva UNGP og OECDs retningslinjer vil innebære i praksis for deres plikter. I høringsnotatet er disse kort nevnt én gang uten noen drøftelse av hva disse instrumentene er eller hvordan de kan anvendes for finansinstitusjoner.

Både UNGP og OECDs retningslinjer viser til selskapenes ansvar å unngå å forårsake eller medvirke til negativ innvirkning på de over 30 menneskerettighetene nedfelt i UNGP prinsipp 12. Disse rettighetene, blant annet retten til liv, helse og privatliv, for eksempel ved forurensende og farlige virksomheter, rettighetene til arbeidstakere, urfolk, kvinner, funksjonshemmede og barn, vil kunne være relevante for næringslivet. I UN Guiding Principles Reporting Framework¹ gis en oversikt (tabell) over disse menneskerettighetene,

¹ www.ungpreporting.org

sammen med en kort forklaring på hva de innebærer, og eksempler på hvordan selskapers virksomhet kan ha innvirkning på realiseringen av rettighetene. På denne måten gir denne oversikten praktisk anvisning for selskapene om hvilke menneskerettigheter som kan være aktuelle for deres virksomhet og hva selskapene skal bør være oppmerksomme på og respektere. NIM savner en nærmere drøftelse av disse spørsmålene i høringsnotatet, og mener det er viktig at gjennomføringen av forordningene i lovs form følges opp med klargjøringer og veiledning av hva UNGP og OECDs retningslinjer betyr i praksis for de virksomhetene som vil være berørt av forordningene.

NIM har også merket seg at høringsforslaget ikke legger opp til at Finanstilsynet skal foreta en «kvalitativ vurdering av de opplysninger foretakene gir om bærekraftig virksomhet». NIM er opptatt av at det sikres tilsyn også av opplysningenes kvalitet når det gjelder *reell* bærekraft, inkludert ansvaret for å respektere menneskerettighetene.

NIM stiller seg tilgjengelig for nærmere kontakt om oppfølging av de spørsmålene om næringslivets menneskerettighetsansvar som denne høringen har reist.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Navn

Adele Matheson Mestad

Direktør

Navn

Johan Strömngren

Regionkontorleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.